

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

Cap. 1. Quid sit charitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

TRACTATUS III.

De Charitate.

CAP. I.

Quid sit Caritas.

1 **C**haritas non est aliud, quam excellentissimus amor, & inter omnes virtutes excellentissima, quia versatur circa perfectissimum obiectum, & quidem perfectiore modo, quam aliae virtutes, vel est forma reliquarum virtutum. Nam virtus hominis est, quae operationes eius ordinat ac dirigit, ut conuenienter fiant, ad finem suum. Finis autem vltimus hominis considerati non praecise secundum vires naturae, sed secundum dona gratiae, est aeterna beatitudo & coniunctio cum Deo; ad hanc autem promerendam & consequendam, viatoris opera congruentem proportionem non habent sine Charitate, per quam solum uniantur Deo.

2 Hinc etiam Angeli & sapientissima Dei ordinatione (ut & homines) sola naturali commissione ad Deum, beatitudinem mereri non potuerunt, sed conuersione charitatis quae est per gratiam. 415.

NB. Nullum opus hominis iusti ex probabili sententia est meritoria vitae aeternae, & augmentum iustitiae in hac vita, nisi vel eliciatur à Charitate, vel ab eadem imperetur, atque in Deum ut finem vltimum supernaturalem referatur, siue id fiat per praesentem Charitatis actum, (quod est actualiter referri) siue per praeteritum charitatis actum, quod est virtute referri.

ferri. V C Si proposuisti pecuniam pauperibus propter Deum erogare, & postea oblata occasione, vi illius propositi eroges, tamen si nihil tunc de Deo cogitans; opus hoc eleemosynæ virtute in Deum refertur, atque à charitate imperatur. Ratio. Nam ita sapientissimus Deus ordinavit, ut finem vitæ æternæ homo viator non mereatur, nisi per motum liberæ voluntatis proportionatum, scilicet quo fertur in ultimum finem summumque bonum per modum unionis atque amicitiae; atque iste motus proprius est actus Charitatis. Ergo meritum vitæ æternæ, primo pertinet ad charitatem, secundario verò ad alias virtutes, secundum quod earum actus à Charitate imperantur. 417.

Ideo autem Charitas forma aliarum virtutum, quia licet per se rationem virtutis habeant, sine charitate tamen steriles sunt ad promerendam vitam æternam, utpote à qua diriguntur ad finem supernaturalem. Hinc explicantur verba Scripturæ, cur omnia à Christo requirantur, ut in nomine eius fiant propter iustam ad ipsius gloriam.

NB. Gratia Sanctificans & habitus Charitatis, 3 realiter quidem idem sunt, non tamen ratione. Dicitur enim gratia in ordine ad subiectum quod sanctificat, Charitas autem in ordine ad operationes, ad quas animam & voluntatem expeditam reddit, siue existimes cum D. Thoma esse qualitates distinctas, quia gratia bene afficiat animam secundum se, Charitas verò afficiat voluntatem ad operationem. 418.

Ideo virtutibus naturalibus non meremur vitam æternam, quia non est proportio.

Coroll. 1. Licet nullus actus plene rationalis ac 4 deli-

deliberatus in indiuiduo indifferens sit, secundum rationem bonitatis & malitiæ, tamē sunt in hominibus iusto & peccatore indifferentes, secundum meritum ac de meritum vitæ æternæ, si scilicet homo opera bona virtutum exerceat sine vlla actuali præsentis seu præterita & virtualiter manent Charitatis relatione in Deum.

NB. Tam opera virtutum moralium, ex motu tantum honestatis præstita ob quandam congruitatem secundum beneplacitum Dei, mereri possunt temporalem aliquam prosperitatem, quomodo legimus in veteri. Deum sæpe remunerasse opera virtutum etiam à peccatoribus.

Coroll. 2. Non sufficit homini iuste ad promerendum singulis actionibus bonis augmentum gratiæ & gloriæ, quod principio anni, mensis, diei (licet laudabiles totum si Deo ex Charitate offeret, cum proposito omnia ad gloriam ipsius operandi sed necesse est, vt propositum hoc sit efficax & vera causa operum subsequentiū. V. C. Aliquis proponit peregrinari ad honorem Dei, quacunq; deinde in via actiones aut labores exercet, meritoria ipsi sunt apud Deum, si fiant ex vi propositi illius, nunquam reuocari: ideo suadendum omnibus vt initio actionis cuiusq; mentem in Deum eleuent, cuius amore & cuius gloriã operaturi sunt. V. C. Vers. dicendo. Deus in adiutorium &c. gloria patri, &c. 419.

C A P. II.

De præceptis Charitatis.

I **D**Vo sunt præcepta Charitatis. 1. de Deo. 2. de Proximo. Deus super omnia ex omnibus facultatibus; intelligendi, appetendi, sentienti & mouendi, vt